

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาพลเมืองและประเทศให้ก้าวหน้า มีประสิทธิภาพ จะเห็นได้จากรัฐบาลทุกสมัยได้ให้ความสนใจเอาใจใส่ด้านการศึกษา อย่างมาก เช่น จัดให้มีแผนการศึกษาขึ้น กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษา ซึ่งการ พดศึกษาในฐานะที่เป็นองค์หนึ่งของการศึกษาที่สำคัญก็เริ่มมีบทบาทนับตั้งแต่แผนการศึกษา ชาติ ฉบับพุทธศักราช 2475 (ประยูร ศรีประสาธน์ 2520: 36 - 38) เป็นต้นมา จนกระทั่งแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2503 (กระทรวงศึกษาธิการ 2520: 5) ได้จัดพดศึกษาให้อยู่ในกลุ่มสำหรับ "สร้างบุคลิกภาพที่ดี ให้มีพลาณามัยสมบูรณ์ทั้ง ร่างกายและจิตใจ" ถือเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าการพดศึกษาได้เจริญและมีส่วนสำคัญใน การพัฒนาชาติ พร้อมกับการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

คาร์ล คัมบลิว บุควอลเตอร์ และ ฮาร์โรล เจ แวนเคอร์ ซีแวก (Karl W. Bookwalter and Harold J. Vander Zwaag) ได้กล่าวถึงความสำคัญ ของวิชาพดศึกษาว่า "วิชาพดศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ซึ่งมีความมุ่งหมายสอด คล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษา วิชาพดศึกษามีได้เน้นความมุ่งหมายเฉพาะอย่าง เท่านั้น แต่มีความมุ่งหมายโดยทั่วไปเช่นเดียวกับการเรียนวิชาอื่น ๆ " (Bookwalter and Zwaag 1969: 4)

เจย์ บี แนช (Jay B. Nash) ได้ให้ความหมายของพดศึกษาไว้ว่า "พดศึกษาเป็นการศึกษาส่วนหนึ่งในกระบวนการศึกษาทั้งหมด และเป็นการศึกษาที่ใช้ กิจกรรมเป็นสื่อเพื่อให้เกิดพัฒนาการทางกาย ทางประสาท ทางสติปัญญา และทาง อารมณ์ ผลเหล่านี้จะประจักษ์ก็ต่อเมื่อได้มีการจัดกิจกรรมพดศึกษาขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ ต่อไปนี้ สนามกีฬา โรงฝึกพดศึกษา และสระว่ายน้ำ" (Nash 1970: 5)

ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาทุกคนได้พัฒนากล้ามเนื้อ สุขภาพอนามัย และได้ใช้เวลาด้วยการพักผ่อนหย่อนใจที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ให้มีการพัฒนาวัฒนธรรม ศิลธรรม จรรยา มารยาท ความประพฤติ และความรักในสันติภาพไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง ในการจัดการศึกษานั้นผู้บริหารการศึกษาทั้งระดับชาติ และระดับโรงเรียน จึงควรเป็นผู้ที่มีความรอบรู้อย่างแท้จริงในกิจกรรมเฉพาะสาขาวิชาพลศึกษา เพื่อที่จะบริหารการศึกษาให้บรรลุผลตามปรัชญาของการพลศึกษา (วิชญ์ สาขร 2521: 336 - 339)

การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนที่สมบูรณ์ควรจะประกอบด้วยโปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬานอกและระหว่างโรงเรียน โปรแกรมสหนาการ และโปรแกรมบรรณาการ ดังเช่นที่มีผู้เสนอไว้ คือ ฟอง เกิดแก้ว (ฟอง เกิดแก้ว 2520: 82) บุชเชอร์ (Bucher 1975: 64) พักค็อกท (Puckett 1976: 5) วอลท์เมอร์และคณะ (Votmer and other 1979: 91 - 93) มาเลย์ และฟิลด์ (Baley and Field 1976: 100 - 101) รวมทั้งพอยด์เคเตอร์ (Poindexter 1974: 334-335) และสตรูบ (Straub 1976: 11)

นอกจากนี้ยังเป็นหน้าที่ของครูพลศึกษาที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดดำเนินโครงการพลศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการอีกด้วย ดังจากที่ วรศักดิ์ เพ็ชรชอบได้กล่าวไว้ว่า "ครูพลศึกษาสามารถจัดโครงการพลศึกษาโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการพลศึกษามาก วิชาพลศึกษาก็จะเป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญต่อครู ผู้บริหาร ตลอดจนนักเรียนและผู้ปกครองก็จะเห็นความสำคัญในวิชาพลศึกษา และต้องการสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาแต่ถ้าการจัดโครงการพลศึกษากลับตรงข้ามกับที่กล่าวไว้ แม้ว่าวิชาพลศึกษาจะเป็นวิชาหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรก็ตาม ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ก็คงไม่สนับสนุนให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนเท่าที่ควรต่อไป" (วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ 2523: 31)

การจัดการพลศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้บรรลุผลตามเป้าหมายนั้น ครูพลศึกษา จะต้องมีรูความเข้าใจในหลักการและปรัชญาของการพลศึกษาเป็นอย่างดีก็สามารถ จัดโปรแกรมพลศึกษาโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาให้มากที่สุด ตาม ความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของแต่ละคนได้อย่างทั่วถึงกัน นอกจากนี้ สภาพสนาม อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก ตลอดจนการจัดดำเนินการบริหารทาง พลศึกษาก็เป็นส่วนสำคัญ ฉะนั้นสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็น ว่าการจัดดำเนินโปรแกรมพลศึกษาประสบความสำเร็จเพียงใด โรงเรียนในระดับมัธ- ยมศึกษาเป็นโรงเรียนที่มีการจัดโปรแกรมพลศึกษาภายในโรงเรียน และยังมีได้มีผู้ใด ทำการวิจัยโดยตรงมาก่อน โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควร ที่จะทำการวิจัยสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อที่จะนำผลการวิจัยมาปรับปรุงสถาน- ภาพเองโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธ- ยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างโรงเรียนระดับจ้ง- หวัด และโรงเรียนระดับอำเภอ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ ด้านการบริหารและการดำเนินการทางพลศึกษา ด้านสนาม อุปกรณ์และเครื่อง อำนวยความสะดวก ด้านการจัดการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนและการจัดพลศึกษาพิเศษ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรง- เรียน และด้านการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่าแบบประเมินสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาที่สร้างขึ้นนี้ครอบคลุมเนื้อหา สามารถใช้ประเมินสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

สมมติฐานของการวิจัย

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาในระดับต่าง ๆ ที่สามารถประเมินได้
2. สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัดและระดับอำเภอไม่มีความแตกต่างกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สถานภาพ	หมายถึง	สถานภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
โปรแกรมผลศึกษา	หมายถึง	โครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย โครงการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน โครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โครงการแข่งขันกีฬาภายนอกโรงเรียน โครงการจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อให้นักเรียน โครงการจัดผลศึกษาพิเศษ และปัจจัยที่จะทำให้การจัดโปรแกรมผลศึกษาได้ผลดี คือ การบริหารและการดำเนินการทางผลศึกษา การจัดสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก
โรงเรียนมัธยมศึกษา	หมายถึง	โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาที่ทำการสอนทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง

ของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช
2521 และ 2524

จังหวัดต่าง ๆ รวม 17 จังหวัด คือ
อุดรธานี ขอนแก่น เลย สกลนคร
หนองคาย อุดรราชธานี กาฬสินธุ์
นครพนม มุกดาหาร มหาสารคาม
ยโสธร ร้อยเอ็ด นครราชสีมา
บุรีรัมย์ ชัยภูมิ ศรีสะเกษ และ
สุรินทร์ ซึ่งอยู่ภายในเขตการศึกษา
ที่ 9, 10 และ 11

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ทำให้สามารถนำผลการประเมินสถานภาพนี้มาใช้เป็นแนวทางในการ
ปรับปรุงโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย